

РЕЦЕНЗИЯ

относно конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3.7 Администрация и управление (Основи на управлението, Конкурентоспособност на бизнес организацията) във Факултета по икономически и социални науки на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, обявен в Държавен вестник бр.92/18.11.22 г., с кандидат:
гл. ас. д-р Гергана Димитрова Димитрова

От Проф. д-р Васко Николов Копривленски, Аграрен университет – Пловдив, Област на висше образование: 3.Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.7. Администрация и управление, Научна специалност : Организация и управление на производството, определен за член на научното жури със заповед № РД-21-54 от 16.01.2023 г.г. на Ректора на Пловдивския университет.

1. Кратко представяне на кандидата

В горепосочения конкурс за академичната длъжност ДОЦЕНТ, гл. ас. д-р Гергана Димитрова е единствен кандидат. Тя е родена на 10.04.1972 година. През 1996 г. завършва Института по машиностроене и електротехника гр. Пловдив и получава диплома за полувисше образование, Професионален бакалавър по „Електроника и микроелектроника“. Висшето си образование завършва през 2001 г. в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ с квалификация БАКАЛАВЪР по Стопанско управление, а през 2009 г. придобива образователно квалификационната степен „Магистър“, след обучението си в магистърската специалност по „Счетоводство и контрол“ във Факултета по икономика на Аграрен университет – Пловдив. За периода 2016 – 2019 год. е докторант на ПУ-Пловдив, кат. „Управление и количествени методи в икономиката“ и през 2019 г. успешно защитава докторската си дисертация на тема „Конкурентоспособност на микро- и малките предприятия от винарската индустрия в област Пловдив“. За годините от 2017 г. до 2019 г. е хонорирован асистент в Катедра „Управление и количествени методи в икономиката“, след което е избрана за редовен асистент в същата катедра. Главен асистент, в катедрата, става през 2020 год. Като редовен преподавател Гергана Димитрова извежда лекционни и практически курсове по „Основи на управлението“, „Мениджмънт в телекомуникациите“, „Конкурентоспособност на бизнес организацията“, „Спортен мениджмънт и маркетинг“.

Гл. ас. д-р Гергана Димитрова развива успешна кариера като преподавател и учен. За периода на професионално си израстване тя полага усилия за повишаване на своята квалификация и получава сертификати в областта на икономиката и управлението, както и за усъвършенстване на езиковата си подготовка. Тя има допълнителни компетенции и умения по английски език, придобити от курсове по английски език в England School и Discovery, както и по време на нейната докторантура и при участието ѝ в международни проекти, в активната ѝ дейност като консултант и организатор на научни конференции с международно участие. Отлично владее и прилага в работата си статистическите софтуерни продукти: WORD, EXCEL, SPSS, INTERNET. Благодарение на участието си в

курсовете по Системи за управление на качество има специфични знания за анализиране на стандарта ISO 9001:2000, както и опит при разработването на бизнес планове и предложения за научни проекти. Отличава се с много добри организационни качества и способност за работа в екип, скромна, възпитана, амбициозна, работлива и лоялна в отношенията си с колегите.

От кратко изложената, но съдържателна биография се вижда, че кандидатката преминава последователно през различните етапи на подготовка и професионално израстване, свързани с формирането ѝ като изявен изследовател и преподавател. Общата ми оценка е, че кариерното развитие на гл. ас. д-р Гергана Димитрова отговаря на условията за заемане на академичната длъжност ДОЦЕНТ, заложиени в Закона за развитие на академичния състав на Република България и Правилника за приложението му в Пловдивския университет.

2. Общо описание на представените материали.

За изготвяне на рецензията, подлежат на анализ и оценка 30 броя публикации. Към тях не са включени дисертационния труд за присъждане на образователно-научната степен ДОКТОР, както и статиите във връзка с дисертацията.

В конкурса за ДОЦЕНТ гл. ас. д-р Гергана Димитрова участва с обща продукция от 30 труда. От тях публикациите в български издания са 21 броя, а публикациите на английски са 9 бр.

Научни публикации по номенклатурната специалност – 30 броя, от тях:

- 14 броя Статии (в т.ч. 7 бр. в Scopus/WoS),
- Доклади – 12 броя (в т.ч. 1 бр. в Scopus/WoS),
- 1 брой монография, самостоятелен автор, в обем от 203 страници,
- 1 брой Книга, самостоятелен автор, в обем от 259 страници,
- 1 брой Учебник, самостоятелен автор, в обем от 269 страници,
- 1 брой Студия

Самостоятелните публикации на кандидатката преобладават във всички групи научни разработки. Личното участие на гл. ас. д-р Гергана Димитрова в посочените 30 труда се илюстрира с факта, че самостоятелните са 12 броя (40%), а в съавторство 18 бр. В 11 броя (37 %) публикации кандидатката е първи автор. В останалите разработки тя е на второ и трето място.

Монографията на тема: „Клъстерен подход за конкурентно позициониране на българското винопроизводство, 203 стр.“, е отпечатана на български език в Университетско издателство „Паисий Хилендарски“.

Справката за изпълнение на минималните национални наукометрични изисквания за академичната длъжност „Доцент“, съгласно ЗРАС в Р. България, приети във Факултета по икономически и социални науки на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ показва, че кандидатката Гергана Димитрова изпълнява необходимите критерии както следва:

По група показатели А – 50 точки при необходим минимум от 50 точки или 100%.

По група показатели В – 100 т. при необходим минимум от 100 т. или - 100 %
По група показатели Г – 312,5 т. при необходим минимум от 200 т. или - 156%
По група показатели Д – 275 т. при необходим минимум от 200 т. или - 137%

Или при необходим минимум от 400 точки за Доцент, кандидатката достига 737,5 точки, т.е. с 337,5 точки повече. Приложена е подробна справка за изпълнението на наукометричните показатели, съгласно Правилника за РАС на ПУ – Пловдив.

Справката за изпълнение на изискванията на Правилника на ПУ - Пловдив за РАС показва, че кандидатката Гергана Димитрова, по процедура за заемане на академичната длъжност „Доцент“, покрива необходимите изисквания по Закон, както следва:

1. Защитена е докторска дисертация на тема: „Конкурентоспособност на микро- и малките предприятия от винарската индустрия в област Пловдив“ - Диплома № 1000366 от 20.05.2019 г. за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ по икономика и управление.

2. Научната продукция на гл.ас.д-р Гергана Димитрова, отговаря на минималните национални изисквания на Закона, за заемане на научната длъжност „Доцент“.

3. В научните трудове на гл.ас.д-р Гергана Димитрова няма доказано плагиатство.

4. При изискване от най-малко 2 години преподавателски стаж като „главен асистент“, към 24.11.2022 г.кандидатката има общ педагогически стаж от 3 години, 2 месеца и 24 дни, от които 2 години,4 месеца и 24 дни са като „главен асистент. Научната степен „доктор“ е придобита преди 3 години, 6 месеца и 4 дни.

5. Публикуван е учебник по Конкурентоспособност на бизнес организацията ISBN: 978-619-202-790-2, Рецензенти: проф. д-р Иван Иванов и доц. Д-р Ангел Димитров.

Обобщената ми оценка е, че гл.ас. д-р Гергана Димитрова представя научна продукция, която по количество и качество превишава наукометричните показатели и изисквания на ПУ– Пловдив, за заемането на научната длъжност „доцент“.

3.Обща характеристика на научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата.

За периода 2007 – 2020 год. гл.ас.д-р Гергана Димитрова е участвала в разработването на общо 7 научно-изследователски проекта. Два от тях са международни, един е финансиран по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“, два проекта са финансирани от МОН и още два – от ПУ“Паисий Хилендарски“. Представена е справка за участието на кандидатката в научноизследователските проекти.

Научните публикации на кандидатката са разнообразни по своята тематика, но всички могат да се отнесат към решаването на актуални аспекти от българската икономика. Публикациите са посветени на слабо разработени проблеми на нашата икономическа практика и могат да бъдат систематизирани в три основни направления:

- Изграждането на авторски модели за генериране на конкурентни предимства и концептуален модел за оценка и повишаване на конкурентоспособността на индустриалното предприятие,
- Клъстърни перспективи, маркетинг и иновации във винопроизводството в България,
- Анализ на винарската индустрия, извеждането на добри практики в сектора, оценка на конкурентоспособността на микро и малките винарски изби и насоки за тяхното развитие,
- Конкурентно позициониране на Българската винарска индустрия.

Значителна част от резултатите от работата на гл.ас. д-р Димитрова са получени от участието ѝ в международните и националните проекти.

Положителна е оценката ми за монографичния труд: „Клъстерен подход за конкурентно позициониране на Българското винопроизводство“, 2021, ISBN: 978-619-202-626-4. В него задълбочено и аргументирано се анализират и оценяват факторите за появата на нова пазарна реалност, която предопределя цялостна структурна трансформация на винения сектор, пренарежда световната винена карта и закономерно рефлектира върху родното винопроизводство. Акцентът е поставен върху необходимостта от преориентация на българските винопроизводители и формирането на стратегическа насоченост, която да спомага за тяхното конкурентно позициониране и развитие. Детайлно се изследват и оценяват възможностите за конкурентно позициониране на българското винопроизводство и изграждането на регионални винени клъстери, налагащи местната идентичност и вината от автентични локални сортове.

Научните разработки на Г. Димитрова се отличават с авторска оригиналност, прецизност и системност на изследванията. Предлагат се нови идеи, подходи и решения. В научните разработки е демонстрирана широка литературна осведоменост на кандидатката. Общо за преобладаващата част от научните публикации е, че те се базират на богат фактологичен материал и приложението на съвременни, аргументирани методологични подходи и инструментариум, позволяващи верни и точни изводи и препоръки. Това прави постигнатите резултати ясни, разбираеми и лесно приложими в практиката.

Научните разработки на гл.ас. Димитрова я представят като утвърден изследовател, който работи успешно в екип с научни работници от други научни направления и други страни.

гл.ас. д-р Гергана Димитрова е член на Съюза на учените в Р.България – гр. Пловдив, Член на комисията по качество на ФИСН на ПУ „Паисий Хилендарски“, Сътрудник към бюджетната комисия на Филосовско – историческия факултет на ПУ.

4.Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата.

Гл.ас. д-р Гергана Димитрова извежда лекционни и практически курсове по дисциплините: „Основи на управлението“, „Мениджмънт в телекомуникациите“, „Конкурентоспособност на бизнес организацията“, „Спортен мениджмънт и маркетинг“. Тя е автор на един учебник по „Конкурентоспособност на бизнес организацията“ - ISBN: 978-619-202-790-2. Разработила е учебната програма по дисциплината „Конкурентоспособност на бизнес организацията“. Член е на колектива на проект „Студентски практики“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ , изпълняван от ПУ. Представена е справка за тематиката на преподаваните от кандидатката дисциплини.

При работа със студентите се старее да поддържа високо ниво на

преподаване, чрез постоянно актуализиране на учебното съдържание. Под нейно ръководство, студентите разработват и участват в организирани форуми. Работи с дипломанти и докторанти при обсъждане и подготовка на дипломни работи и дисертационни трудове, а с някои от тях успешно реализира съвместна научноизследователска дейност.

Преподавателската дейност на кандидатката надхвърля изискванията на Закона за развитие на академичния състав и на Правилника за неговото прилагане в ПУ.

5.Значимост на получените резултати.

Научната продукция на кандидатката е получила своето признание сред икономическата колегия. Доказателство за това са цитиранията на публикации на Г.Димитрова. Представена е справка за откритите цитирания, включва общо 23 броя цитирания, от които 9 бр. в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни база данни, с научна информация SCOPUS|WOS и 14 бр. цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране. Посочените данни в справката покриват критериите за заемане на академичната длъжност „доцент“ в ПУ.

6.Основни приноси и значимостта им за науката и практиката.

Приемам като цяло справката за приносите в научните трудове на кандидатката. Преобладаващата част от приносите имат характера на доразвитие, адаптиране и обогатяване на теоретико-методологичните, методическите и практическите знания в изследваните области. Групирам съдържащите се в научната продукция на гл.ас. д-р Г. Димитрова приноси и резултати по следния начин:

- Оригинални научни и методологични приноси:

1.Адаптирани и систематизирани са теоретико-методологичните постановки за управлението на конкурентоспособността на индустриалното предприятие.

2.Разработен е концептуален модел за генериране на конкурентни предимства на базата на система от показатели и модел за оценка на конкурентоспособността на индустриалното предприятие. Посочени са възможностите за нейното повишаване.

3.Предложена е методология за изграждане на съвкупен съставен индикатор за оценка на конкурентоспособността и привлекателността на индустрията. Методологията е адаптирана за условията на винарската промишленост.

4. Систематизирани и обогатени са теоретичните знания за клъстерния подход за управление на конкурентоспособността и неговото приложение в два аспекта: 4.1. Формирането на винени клъстери, като за целта са разработени методология и изследователски модел за клъстер във винения туризъм. 4.2. Формирането на образователни-иновационни клъстери във висшите училища (ВУ). Направен е задълбочен анализ на конкурентната среда. Изведени са ключовите предимства на ВУ и е оценена приложимостта на клъстерния подход за конкурентно позициониране на висшите училища.

II. Практико - приложни приноси:

1. Предложен е модел на винен клъстер, апробиран в практиката на малките и средни предприятия от винарската индустрия в страната.
2. Предложен е модел за оценка на конкурентоспособността на ВУ.
3. Разработен е Маркетингов план за популяризирането на местните сортове вина и реализирането на винен туризъм в районите на Сакар и Източни Родопи.

Значителна част от практико-приложните разработки на Гергана Димитрова са довели до конкретни оригинални предложения и решения, които могат да се използват в управлението на индустриалните предприятия.

Посочените резултати и приноси ми дават основание да оценя по достойнство научноизследователската дейност на кандидатката, тъй като представените от нея публикации и разработки са посветени на актуални и недостатъчно разработени проблеми на икономиката и управлението на винарската предприятия.

7. Критични бележки и препоръки

Към бъдещата изследователска и преподавателска дейност на гл.ас.д-р Гергана Димитрова имам следните препоръки:

- Да разшири изследванията си в досегашната област, като ги насочи за публикуване към по-широк кръг от реномирани издания у нас и в чужбина.
- Да обогати преподавателската си дейност с резултатите от научните изследвания, като ги включи в разработване на дипломни работи и курсови задачи, свързани с управлението на конкурентоспособността, маркетинга, инвестиционния процес и иновациите. Да адаптира натрупания опит и знания и да ги използва за целите на преподаването сред студентите, ръководството на научни проекти, при подготовката на докторанти и магистранти в това научно направление.

8. Лични впечатления и становище на рецензента.

Познавам Гергана Димитрова още от студентската скамейка. Тя се отнася отговорно към преките си задължения. Взискателна и отзивчива към студентите и докторантите. Етична и колегиална с много добри умения за работа в екип. Създава необходимата атмосфера за работа и условия за академично развитие на членовете на катедрата.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направения анализ на педагогическата, научната и научно-приложна дейност на кандидатката, считам, че **гл. ас. д-р Гергана Димитрова Димитрова** отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, и Правилника за неговото приложение в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“.

Гл. ас. д-р **Гергана Димитрова** представя научна продукция, която по своя обем, тематична насоченост и качеството на научните и приложните приноси обогатява теоретичните знания и подпомага практиката в областта на икономиката и управлението на българското винопроизводство. Професионалните ѝ знания, умения и лични качества показват, че тя е утвърден преподавател и изследовател.

Това ми дава основание да оценя по достойнство цялостната ѝ дейност и да препоръчам на почитаемото научно жури да гласува ПОЛОЖИТЕЛНО, а Факултетния съвет на Факултета по икономически и социални науки на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, да избере гл. ас. д-р **Гергана Димитрова Димитрова** за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научната специалност „Основи на управлението, Конкурентоспособност на бизнес организацията“.

Дата: 24.02.2023 г.

Гр. Пловдив

РЕЦЕНЗЕНТ:.....

(проф. д-р В.Копривленски)